

N:o 13

Ank. till Riksd. kansli den 8 mars 1904, kl. 3 e. m.

*Andra Kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande n:o 1,
i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl.
Maj:t angående beredande af stallutrymme vid statens
järnvägsstationer.*

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 64, föreslår herr *A. C. Gunnarsson*, att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes snarast möjligt vidtaga åtgärder för att, då berättigade framställningar därom göras, erforderliga stallutrymmen blifva för trafikanternas dragare anordnade vid de statens järnvägsstationer, där sådana befinnas vara af behovet påkallade.

Till stöd för sitt förslag anför motionären:

»Såsom bekant, tilltager och utsträcker järnvägsbyggandet allt mer och mer i vårt land, och trafiken ökas för hvarje år. Många tidsenliga inrättningar och anordningar hafva ock därvid iakttagits för de resandes bekvämlighet såväl med afseende på vagnarnes inredning som ock beträffande de respektive lokalerna å järnvägsstationerna.

En omständighet synes mig dock hittills hafva blifvit alldeles förbisedd, nämligen anordnande af lämpliga stallrum vid stationerna för de dragare, hästar eller oxar och dylikt, som befordra passagerare och gods till och från de respektive järnvägsstationerna. Det torde nämligen icke kunna förnekas, att äfven djuren behöfva under rasterna vederbörligt skydd och att ju mera trafiken och rörelsen å våra lättare kommunikationsleder ökas, desto mera gör sig kännbart behovet af dessa husrum för djuren vid stationerna.

De trafikanter, som äro nog lyckligt lottade att vara bosatta intill eller i närheten af en järnvägsstation, kunna nog undvara sådana å stationsområdet belägna stallar för sina dragare; men största delen af befolkningen på landsbygden är dock boende på ett längre afstånd, ja ofta flera mil, ifrån en järnvägsstation, och för dem är det ofta förenadt med synnerligen stora olägenheter och svårigheter, att de vid ankomsten till en station ej kunna där finna någon plats eller något stallutrymme, där deras dragare få sättas in för att, skyddade mot storm och regn, hvila ut, tills hemfärden åter skall anträdas. En landtbo behöfver ju t. ex. rätt ofta företaga en kortare resa å järnvägen, och under tiden måste hans häst kvarstå vid stationen; men hvar skall han i så fall göra af sin dragare, om intet som helst stallrum där finnes och icke heller några granngårdar därintill äro belägna eller stationen i öfrigt bebyggd? Och äfven om en granngård finnes, så är det ingalunda därmed gifvet, att utrymme där finnes för resandes dragare. Ingen torde väl heller vilja med allvar ifrågasätta, att djuren skola helt enkelt bindas ute under bar himmel och där utsättas för allt möjligt oväder och köld, kanske hela dagen lång.

Det synes mig därför vara ytterst behöfligt, att staten vid åtminstone sina järnvägsstationer söker i någon mån tillmötesgå allmänhetens kraf härutinnan och att kungl. järnvägsstyrelsen, när berättigade anspråk därom framställas, går i författning med uppförande af sådana lämpliga stallar, som för de respektive stationerna kunna anses vara behöfliga.»

Att den framställning, som motionären gör, kan i vissa fall hafva fog för sig, vill utskottet ingalunda bestrida. Men något allmännare kraf på att stallar skola på statens bekostnad uppföras vid stationerna torde dock ej förefinnas. Skulle emellertid Riksdagen bifalla den ifrågavarande motionen, är det mycket sannolikt, att framställningar om uppförandet af stallar vid stationerna skulle komma att göras från ett långt större antal platser än som motionären synes förmoda. Finge trafikanterna vid en station stallutrymmen för sina dragare, så ville naturligtvis trafikanterna vid en annan station också hafva sådana för sina dragare. Så komme det väl att fortsätta, tills man uppfört stallar vid de flesta stationer och hållplatser.

Vid statens järnvägar finnas nu 436 stationer och 114 hållplatser. Och liksom det är omöjligt att kunna säga vid huru många af dessa stationer och hållplatser stallar skulle komma att uppföras, om motionärens förslag antoges, så är det ock ytterligt svårt att nu kunna beräkna, huru mycket hvarje stall skulle kosta i uppförande. I motionen har icke gjorts

någon antydan därom ej heller sagts, huruvida det borde vara stallar med fyra ytterväggar och golf, eller om man kunde nöja sig med skjul med endast tre ytterväggar. Man får väl antaga, att det är stallutrymmen af det förra slaget trafikanterna komme att göra framställning om. Kostnaden för uppförande af stallar med fyra ytterväggar och golf torde väl i allmänhet ej komma att understiga 100 kronor per spilta. Huru stort antalet spiltor i dessa stallar borde vara är beroende på trafikens storlek. Så synnerligen stor behöfver denna trafik dock icke vara förr än man har behof af utrymme för t. ex. tio dragare. Vid de stora och medelstora stationerna behöfdes naturligtvis större stallutrymme. Kostnaderna för uppbyggandet af stallar måste därför bli rätt stora. Men det är ej blott utgiften för stallarnas uppförande, som man måste taga hänsyn till. Man får ock bereda sig på rätt betydande årliga underhållskostnader för dessa stallar. Dessutom skulle stallarnas vård och tillsyn kräfvat ökad järnvägstjänstepersonal.

Slutligen må tagas i öfvervägande, huruvida utrymme på stationernas områden finnes för dessa stallars uppförande. Enligt de upplysningar, som utskottet erhållit af vederbörande inom kungl. järnvägsstyrelsen, »torde lämpliga platser för dylika stallar särskildt vid de större stationerna endast undantagsvis kunna beredas inom statens järnvägars område.» Det är därför tydligt, att, om Riksdagen bifölle motionärens förslag, detta skulle komma att medföra ganska stora kostnader för staten.

Ehuru utskottet uppskattar det djurskyddsvänliga syfte, som röjes i motionärens framställning, anser sig utskottet likväl på här ofvan angifna grunder icke kunna förorda bifall till motionen, utan får utskottet hemställa,

att herr Gunnarssons förevarande motion icke må till någon Andra Kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 8 mars 1904.

På utskottets vägnar:

J. BYSTRÖM.
